

Adres artykułu: <https://bip.iaepan.edu.pl/artukul/mennictwo-ksiecia-polskiego-boleslawa-iii-krzywoustego>

Mennictwo księcia polskiego Bolesława III Krzywoustego

- [Trwające](#)
- [Zakończone](#)

Informacje o projekcie

Tytuł projektu: Mennictwo księcia polskiego Bolesława III Krzywoustego

Numer projektu: 2014/13/N/HS3/04592

Kierownik projektu: mgr Grzegorz Śnieżko

Jednostka prowadząca projekt: Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Źródło finansowania projektu: Narodowe Centrum Nauki, 2014-2016

Wykonawcy:

mgr Grzegorz Śnieżko - Kierownik projektu

prof. dr hab. Stanisław Jerzy Suchodolski - Opiekun naukowy

Charakterystyka

1. Cel prowadzonych badań/hipoteza badawcza

Planowany projekt badawczy podejmuje problematykę polityki monetarnej i organizacji mennictwa księcia polskiego Bolesława III Krzywoustego. Jest to problem w dotychczasowych badaniach nie podjęty w sposób zadowalający, co skutkuje istnieniem znaczącej luki w historii pieniądza tej części Europy obejmującej niemal 40

lat.

Zamierzone badania ukierunkowane będą na rozpoznanie technologicznych aspektów produkcji monet, takich jak sposoby nanoszenia wyobrażeń i napisów na stemple, wielkość emisji, jak również organizacja samej produkcji oraz przypisanie jej efektów do poszczególnych mennic. Innym istotnym zagadnieniem, które zostanie podjęte, jest kwestia wprowadzenia przez Bolesława III Krzywoustego, jako pierwszego polskiego władcę, systemu renowacji monety.

Zrealizowanie opisywanego projektu badawczego doprowadzi do przygotowania dysertacji doktorskiej poświęconej wszechstronnemu opracowaniu mennictwa tego polskiego księcia.

2. Zastosowana metoda badawcza/metodyka

Planowana metoda badawcza obejmuje interdyscyplinarne, podzielone na wzajemnie uzupełniające się etapy, wykonanie projektu. W trakcie jego realizacji zostaną bowiem zastosowane osiągnięcia takich dyscyplin jak:

a. archeologia - przeprowadzenie badań powierzchniowych w Karczmiskach oraz Woli Skromowskiej (ob. woj. lubelskie) w celu zweryfikowania w terenie miejsc odnalezienia dwóch skarbów monet o fundamentalnym znaczeniu dla odtwarzania mennictwa Bolesława III Krzywoustego. Opisane okoliczności odkrycia tych depozytów wskazują na możliwość pozostawiania nadal części monet w miejscu ich ukrycia;

b. numizmatyka:

- wydzielenie odmian stemplowych w obrębie poszczególnych typów monet poprzez odszukanie różnic w wyobrażeniach odcisniętych na ich powierzchni,

- badania połączeń stempli polegające na analizie porównawczej monet. Celem tej metody jest ukazanie relacji między odmianami za pomocą graficznego schematu, co pozwoli na wnioskowanie o ich chronologii względnej oraz organizacji produkcji menniczej,

- analiza danych metrologicznych monet oraz składu skarbów w celu ustalenia relacji chronologicznych i typologicznych pomiędzy typami i wydzielonymi w ich obrębie odmianami;

c) historia - analiza i interpretacja źródeł pisanych w połączeniu z badaniami numizmatycznymi umożliwią określenie lub zweryfikowanie już określonego datowania poszczególnych typów i odmian;

d) historia sztuki - analiza i interpretacja wyobrażeń przedstawionych na monetach, ustalenie źródeł inspiracji ich autorów;

e) językoznawstwo - analiza zróżnicowanych napisów umieszczonych w otokach;

f) fizyka i chemia - badania metalograficzne monet nieniszczące substancji zabytkowej. Ich zadaniem jest ustalenie zawartości pierwiastków, a zatem jakości stopu użytego do produkcji monet. W połączeniu z analizą historyczną i numizmatyczną pozwolą one na

wnioskowanie o polityce fiskalnej władcy oraz ustalenie datowania względnego poszczególnych odmian monet.

3. Wpływ spodziewanych rezultatów na rozwój nauki, cywilizacji, społeczeństwa

Dość symptomatyczne jest, że w innych krajach historia pieniądza okresów analogicznych, została dobrze rozpoznana. Natomiast polskie dzieje pieniądza bezpośrednio sprzed rozbitcia dzielnicowego, mimo upływu ponad dwóch stuleci od pierwszych, naukowych badań numizmatycznych, nadal nie doczekały się opracowania. Przygotowanie takiego studium jest celem niniejszego projektu. Dzięki jego realizacji powstanie maszynopis rozprawy doktorskiej omawiającej mennictwo Bolesława Krzywoustego, która w przyszłości zostanie opublikowana w formie monografii. Poza częścią problemową, jej elementarnym składnikiem będzie szczegółowy katalog wszystkich dostępnych do badań monet pochodzących ze zbiorów publicznych i prywatnych, połączony z kartograficznym ujęciem ich źródeł (ostatnie pochodzi sprzed ponad 40 lat).

Przygotowanie opracowania będzie miało niebagatelny wpływ na rozwój badań nad historią pieniądza w średniowieczu. Natomiast ukazanie wyników uzyskanych podczas wykonywania niniejszego projektu na szerszym tle, zwłaszcza państw, z których napływały wzorce ikonograficzne monet (jak np. cesarstwo niemieckie czy Czechy), pozwoli na wpisanie tych ustaleń do nurtu badań europejskich.

Metryczka

Opublikował w BIP:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	18.05.2020 08:05
Ostatnio zaktualizował:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data ostatniej aktualizacji:	18.05.2020 08:05
Liczba wyświetleń:	14